

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

19 mai 2006

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 1er octobre 1833 sur les
extraditions et la loi du 15 mars 1874
sur les extraditions**

SOMMAIRE

1. Résumé	3
2. Exposé des motifs	5
3. Avant-projet	13
4. Avis du Conseil d'État	15
5. Projet de loi	19
6. Annexe	21

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 mei 2006

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van 1 oktober 1833
op de uitleveringen en van de uitleveringswet
van 15 maart 1874**

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Memorie van toelichting	5
3. Voorontwerp	13
4. Advies van de Raad van State	15
5. Wetsontwerp	19
6. Bijlage	21

Le Gouvernement a déposé ce projet de loi le 19 mai 2006.

Le «bon à tirer» a été reçu à la Chambre le 6 juin 2006.

De Regering heeft dit wetsontwerp op 19 mei 2006 ingediend.

De «goedkeuring tot drukken» werd op 6 juni 2006 door de Kamer ontvangen.

<i>cdH</i>	: <i>Centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	: <i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	: <i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	: <i>Front National</i>
<i>MR</i>	: <i>Mouvement Réformateur</i>
<i>N-VA</i>	: <i>Nieuw - Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	: <i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	: <i>Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.</i>
<i>Vlaams Belang</i>	: <i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	: <i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Séance plénière</i>
<i>COM :</i>	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT :</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Plenum</i>
<i>COM :</i>	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT :</i>	<i>moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

*Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be*

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

*Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be*

RÉSUMÉ

Le présent projet de loi a pour objectif de modifier la législation belge en matière d'extradition à un double niveau. Il s'agit d'abord de supprimer, dans certains cas limités, le refus d'extradition basé sur le caractère politique de l'infraction. Il s'agit ensuite, et notamment pour encadrer la première modification, de renforcer la protection des droits fondamentaux dans ce régime de l'extradition.

(1) limiter le refus d'extradition basé sur le caractère politique de l'infraction:

L'article 6 ,alinéa 1er de la loi du 1er octobre 1833 sur les extraditions prévoit comme principe le refus de l'extradition lorsque l'infraction poursuivie a été commise à des fins politiques. Les alinéas 2 et 3 de cet article apportent déjà des dérogations à ce principe.

L'article 2 du projet de loi ajoute une dérogation spécifique à l'interdiction d'extrader pour infraction politique de manière à exclure le refus d'extradition pour les infractions telles que définies par un instrument international relatif au terrorisme ou visées par un instrument international touchant au droit international humanitaire lorsque l'extradition est demandée sur la base de cet instrument qui lie la Belgique et l'État requérant et interdit explicitement le refus d'extradition pour infraction politique sans possibilité de réserve au regard du droit des Traités.

(2) renforcer la protection des droits fondamentaux:

L'article 2bis de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions prévoit déjà que l'extradition ne peut être accordée s'il existe des raisons sérieuses de croire que la demande a été présentée aux fins de poursuivre ou de punir une personne pour des considéra-

SAMENVATTING

Met dit ontwerp van wet wordt beoogd om de Belgische wetgeving inzake uitlevering op twee niveaus te wijzigen. Allereerst moet in een aantal beperkte gevallen de weigering tot uitlevering op grond van het politieke karakter van het strafbaar feit worden geschrapt. Vervolgens moet, inzonderheid ter begeleiding van de eerste wijziging, de bescherming van de fundamentele rechten in het uitleveringsstelsel worden versterkt.

(1) beperking van de weigering tot uitlevering op grond van het politieke karakter van het strafbaar feit

In artikel 6, eerste lid, van de wet van 1 oktober 1833 op de uitleveringen is als beginsel gehuldigd dat uitlevering wordt geweigerd wanneer het vervolgde strafbaar feit met politieke doeleinden is gepleegd. In het tweede en derde lid van dit artikel zijn reeds afwijkingen bepaald.

Artikel 2 van het ontwerp van wet voorziet in een specifieke afwijking van het verbod tot uitlevering wegens een politiek misdrijf waardoor de weigering tot uitlevering is uitgesloten voor de strafbare feiten bepaald in een internationaal instrument betreffende terrorisme of bedoeld in een internationaal instrument met betrekking tot het internationaal humanitair recht, wanneer de uitlevering wordt verzocht op grond van dit instrument en wanneer dit instrument België en de verzoekende Staat bindt en de weigering tot uitlevering wegens een politiek misdrijf uitdrukkelijk verbiedt zonder de mogelijkheid een voorbehoud te maken op grond van het verdragenrecht.

(2) versterking van de bescherming van de fundamentele rechten

In artikel 2bis van de uitleveringswet van 15 maart 1874 is reeds bepaald dat uitlevering niet kan worden toegestaan wanneer er ernstige redenen bestaan om aan te nemen dat het verzoek gedaan is met de bedoeling een persoon te vervolgen of te straffen op

tions de race, de religion, de nationalité ou d'opinions politiques ou que la situation de cette personne risque d'être aggravée pour l'une ou l'autre de ces raisons.

L'article 4 du présent projet de loi complète l'article 2bis par deux alinéas:

– le premier ajoute une situation dans laquelle l'extradition devra également être refusée de manière à inscrire dans la loi les principes dégagés par la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme, à savoir l'interdiction pour un État partie à la Convention de remettre consciemment une personne à un autre État où il existe des motifs sérieux de penser qu'un déni flagrant de justice pourrait être ou a été commis, ou qu'un danger de torture ou de traitements inhumains et dégradants menace l'intéressé;

– le deuxième réintroduit dans l'article 2bis de la loi du 15 mars 1874 le texte de l'alinéa 3 du § 2 de l'article 1er de la même loi qui est abrogé par l'article 3 du projet de loi (interdiction d'extrader lorsque l'infraction pour laquelle l'extradition est demandée est punissable de la peine de mort dans l'État requérant). Le déplacement de ce texte a pour objectif de permettre une lecture plus cohérente et plus claire de la loi sur les extraditions en rassemblant au sein d'un même article les motifs de refus d'extradition pour violation ou risque de violation des droits fondamentaux.

grond van zijn ras, godsdienst, nationaliteit of politieke gezindheid, dan wel dat de positie van de betrokkene om een van deze redenen ongunstig dreigt te worden beïnvloed.

Artikel 4 van dit ontwerp van wet vult artikel 2bis aan met twee leden:

– het eerste lid voorziet in een geval waarin de uitlevering eveneens moet worden geweigerd. Aldus worden de beginselen van de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in de wet opgenomen. Het betreft het verbod voor een Staat die partij is bij het verdrag om bewust een persoon aan een andere Staat over te leveren wanneer er ernstige gronden bestaan om aan te nemen dat er sprake is of kan zijn van een flagrante rechtsweigerings of dat de betrokkene dreigt te worden onderworpen aan foltering of onmenselijke en ontorende behandeling;

– krachtens het tweede lid wordt in artikel 2bis van de wet van 15 maart 1874 de tekst van het in artikel 3 van het ontwerp van wet opgeheven artikel 1, § 2, derde lid, van dezelfde wet heringevoerd (verbod tot uitlevering wanneer het strafbaar feit waarvoor de uitlevering gevraagd wordt in de verzoekende Staat strafbaar is met de doodstraf). Met de verplaatsing van de tekst wordt beoogd om een coherenter en duidelijker lezing van de uitleveringswet mogelijk te maken door de gronden voor weigering tot uitlevering om schending of risico op schending van de fundamentele rechten in hetzelfde artikel op te nemen.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

1. GÉNÉRALITÉS

Le présent projet de loi a pour objet de modifier la législation belge en matière d'extradition à un double niveau. Il s'agit d'abord de supprimer, dans certains cas limités, le refus d'extradition basé sur le caractère politique de l'infraction. Il s'agit ensuite, et notamment pour encadrer la première modification, de renforcer la protection des droits fondamentaux dans ce régime de l'extradition.

Génèse

La loi du 1er octobre 1833 relative aux extraditions remonte aux premières années de l'indépendance de la Belgique. Si à cette époque le principe de l'extradition lui-même était généralement admis, le législateur a cependant fortement limité son application en restreignant de manière assez importante le nombre de crimes et de délits pouvant donner lieu à extradition.

Le projet de loi ne vise pas une réforme complète du régime de l'extradition. Comme l'indique le Conseil d'Etat, une telle réforme est souhaitable mais elle constitue un travail de longue haleine. Les modifications proposées dans ce projet sont au contraire urgentes puisqu'elles visent à permettre à la Belgique de se conformer à certaines obligations internationales.

L'étendue croissante de son application – 39 cas en 1855, 300 cas en 1873 – encouragea le législateur à modifier cette «loi d'essai». C'est ainsi que la loi du 5 avril 1868 abandonne la pratique qui consistait à restreindre l'extradition à un petit nombre de crimes et de délits les plus odieux et permet dorénavant l'application à toutes les infractions d'une certaine gravité. La loi du 15 mars 1874 apporte d'autres améliorations parmi lesquelles la possibilité d'accorder l'extradition sur simple mandat d'arrêt, l'abandon de l'exigence que le fait donnant lieu à l'extradition ait été commis sur le territoire de l'état requérant, ainsi que la réglementation du transit.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. ALGEMENE BESCHOUWINGEN

Met dit ontwerp van wet wordt beoogd de Belgische wetgeving inzake uitlevering op twee niveaus te wijzigen. Allereerst moet in een aantal beperkte gevallen de weigering tot uitlevering op grond van het politieke karakter van het strafbaar feit worden geschrapt. Vervolgens moet, inzonderheid ter begeleiding van de eerste wijziging, de bescherming van de fundamentele rechten in het uitleveringsstelsel worden versterkt.

Ontstaan

De wet van 1 oktober 1833 op de uitleveringen gaat terug tot de eerste jaren van de onafhankelijkheid van België. Hoewel het beginsel van de uitlevering zelf destijds over het algemeen aanvaard werd, heeft de wetgever de toepassing ervan evenwel sterk ingeperkt door op vrij aanzienlijke wijze het aantal misdaden en misdrijven te beperken die tot uitlevering aanleiding kunnen geven.

Met het ontwerp van wet wordt geen volledige hervorming van het uitleveringsstelsel beoogd. Zoals aangegeven door de Raad van State, is een dergelijke hervorming wenselijk maar vormt zij een werk van lange adem. De in dit ontwerp voorgestelde wijzigingen zijn daarentegen dringend omdat België daardoor kan voldoen aan bepaalde internationale verplichtingen.

Het gegeven dat de wet steeds vaker werd toegepast – 39 gevallen in 1855, 300 gevallen in 1873 – heeft de wetgever ertoe aangezet deze «proefwet» te wijzigen. Bijgevolg werd in de wet van 5 april 1868 afgestapt van de handelwijze die erin bestond de uitlevering te beperken tot een klein aantal van de afschuwelijkste misdaden en misdrijven en werd het mogelijk uitlevering toe te passen op alle misdrijven die enige ernst vertonen. Krachtens de wet van 15 maart 1874 werden andere verbeteringen aangebracht, waaronder de mogelijkheid om uitlevering toe te staan op eenvoudige overlegging van het bevel tot aanhouding, het gegeven dat wordt afgezien van de vereiste dat het feit dat aanleiding geeft tot uitlevering is gepleegd op het grondgebied van de verzoekende Staat, alsmede de regelgeving inzake de doortocht.

Le problème de l'infraction politique dans le droit de l'extradition

La loi du 1er octobre 1833 prévoit qu' *«il sera expressément stipulé dans ces traités que l'étranger ne pourra être poursuivi ou puni pour aucun délit politique antérieur à l'extradition, ni pour aucun fait connexe à un semblable délit, ni pour aucun des crimes ou délits non prévus par la présente loi; sinon toute extradition, toute arrestation provisoire sont interdites.»*

Dès 1856 cependant, le législateur belge a introduit une exception à cette clause politique en précisant dans la loi de 1833 sur les extraditions que ne peut pas être réputé délit politique l'attentat à la vie du chef d'un gouvernement étranger ou d'un membre de sa famille (article 6 alinéa 2 de la loi précitée).

Les exceptions à la clause politique vont progressivement se développer en droit international.

Ainsi, le Protocole additionnel à la Convention européenne d'extradition de 1957, signé et ratifié sans réserves par la Belgique le 18 novembre 1997, prévoit dans son article premier que certains crimes de droit international humanitaire (définis par la Convention pour la prévention et la répression du crime de génocide de 1948, les quatre Conventions de Genève de 1949 et les violations analogues des lois et coutumes de guerre) ne seront pas considérées comme infractions politiques dans le cadre de l'extradition.

Ensuite, dans les années 90, deux traités entre autre des Nations Unies relatifs au terrorisme ont prévu explicitement que les infractions concernées ne peuvent être considérées comme des infractions politiques. Il s'agit de la convention de 1997 pour la répression des attentats terroristes à l'explosif (article 11) et de la convention de 1999 pour la répression du financement du terrorisme (article 14). Une réserve à cette dérogation à la clause politique pourrait s'avérer, comme le considèrent d'ailleurs nos partenaires, contraire au droit des traités.

Par conséquent, il apparaît nécessaire, pour le secteur limité du terrorisme et du droit international humanitaire, d'adapter l'article 6 de la loi du 1er octobre 1833 afin d'introduire une nouvelle exception à l'interdiction d'extrader en cas d'infraction politique qui s'ajoute à la «clause belge» insérée en 1856, et ce, en vertu de l'obligation de mettre en conformité le droit interne par rapport au droit international.

Het probleem van het politiek misdrijf in het uitleveringsrecht

De wet van 1 oktober 1833 bepaalt: *«In die verdragen zal uitdrukkelijk worden bedongen dat de vreemdeling niet zal mogen worden vervolgd of gestraft wegens een vóór de uitlevering gepleegd politiek misdrijf, noch wegens een met een dergelijk misdrijf samenhangend feit, noch wegens enige door onderhavige wet niet bepaalde misdaad of wanbedrijf; zo niet is iedere uitlevering of iedere voorlopige aanhouding verboden.»*

Vanaf 1856 heeft de Belgische wetgever echter een uitzondering ingevoerd op deze politieke clausule door in de wet van 1833 op de uitleveringen nader te bepalen dat de aanslag tegen de persoon van een vreemd regeringshoofd, of tegen de persoon van een lid van zijn familie niet als een politiek misdrijf kan worden beschouwd (artikel 6, tweede lid, van voornoemde wet).

De uitzonderingen op de politieke clausule werden geleidelijk uitgebreid in het internationaal recht.

In artikel 1 van het Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag betreffende uitlevering van 1957, door België ondertekend en zonder voorbehoud bekrachtigd op 18 november 1997, is gesteld dat bepaalde misdaden van internationaal humanitair recht (omschreven in de Internationale Overeenkomst tot voorkoming en bestraffing van genocide van 1948, de vier verdragen van Genève van 1949 en de gelijksoortige schendingen van de krijgswetten en de krijgsgewoonten) in het kader van uitlevering niet als politieke misdrijven worden beschouwd.

In de jaren negentig vervolgens ondermeer, is in twee verdragen van de Verenigde Naties inzake terrorisme uitdrukkelijk bepaald dat de betreffende misdrijven niet als politieke misdrijven kunnen worden beschouwd. Het betreft het verdrag van 1997 inzake de bestrijding van terroristische bomaanslagen (artikel 11) en het verdrag van 1999 ter bestrijding van de financiering van terrorisme (artikel 14). Een voorbehoud bij deze afwijking van de politieke clausule zou in strijd kunnen zijn met het verdragenrecht, en wordt alsdudanig beschouwd door onze partners.

Bijgevolg lijkt het noodzakelijk om voor de beperkte sector van het terrorisme en het internationaal humanitair recht artikel 6 van de wet van 1 oktober 1833 aan te passen teneinde een nieuwe uitzondering in te voeren op het verbod uit te leveren wegens een politiek misdrijf. Deze uitzondering wordt toegevoegd aan de in 1856 ingevoegde «Belgische clausule», zulks op grond van de verplichting het nationaal recht in overeenstemming te brengen met het internationaal recht.

Cette modification permettra également pour la Belgique de lever les réserves aux deux conventions de l'ONU mentionnées précédemment.

Le Conseil d'Etat propose de ne pas modifier l'article 6 alinéa 2 de la loi sur les extraditions de 1833. D'après lui, il serait préférable de prévoir dans une disposition autonome que sont levées les réserves formulées, par le passé, concernant les conventions précisément énumérées emportant actuellement dérogation à l'alinéa 1er, de l'article 6, précité. Ainsi, le sort de ces réserves est clairement déterminé. Cette solution ne résout toutefois pas la contradiction entre, d'une part, l'article 6 alinéa 1er de la loi de 1833 et, d'autre part, les traités qui interdisent, sans qu'une réserve sur ce point soit autorisée, de refuser l'extradition sur base du caractère politique de l'infraction.

Droits de l'homme et extradition

L'adaptation du droit belge de l'extradition pour exclure dans certains cas l'exception pour infraction politique n'implique pas un renoncement à la règle selon laquelle une personne ne peut être extradée s'il existe des risques sérieux que la personne sera soumise à des violations graves de ses droits fondamentaux après son extradition.

Cette règle découle notamment de la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme. Son arrêt *Soering* (Cour Eur. DH, affaire *Soering c. Royaume-Uni*, arrêt du 7 juillet 1989, Série A/161) marque un pas décisif dans le droit de l'extradition puisqu'il instaure de manière indirecte un ordre public européen en matière d'extradition. Dans cette affaire en effet, la Cour considère qu'il existe un risque de traitement inhumain dans l'extradition d'un ressortissant allemand du Royaume-Uni vers les États-Unis, où ce dernier, risquant la peine de mort, craint à juste titre de devoir subir le «*syndrome du couloir de la mort*».

L'arrêt contient deux innovations importantes. Si la Cour déclare clairement à cette occasion que la Convention ne consacre pas un droit à ne pas être extradé, elle précise néanmoins que «*quand une décision d'extradition porte atteinte par ses conséquences à l'exercice d'un droit garanti par la Convention, elle peut, s'il ne s'agit pas de répercussions trop lointaines, faire jouer les obligations d'un État contractant*». D'autre part, la Cour innove également en se prononçant sur une matière non couverte directement par la Convention (l'ex-

Deze wijziging biedt tevens voor België de mogelijkheid de voorbehouden met betrekking tot beide genoemde VN-verdragen op te heffen.

De Raad van State stelt voor artikel 6, tweede lid, van de wet op de uitleveringen van 1833 niet te wijzigen. Volgens de Raad is het beter in een autonome bepaling erin te voorzien dat de in het verleden met betrekking tot de precies genoemde verdragen geformuleerde voorbehouden die thans een afwijking inhouden van voornoemd artikel 6, eerste lid, worden opgeheven. Aldus wordt het lot van deze voorbehouden duidelijk bepaald. Met deze oplossing blijft evenwel de tegenstrijdigheid bestaan tussen artikel 6, eerste lid, van de wet van 1833 en de verdragen op grond waarvan het verboden is, zonder dat een voorbehoud op dit punt wordt toegestaan, de uitlevering te weigeren wegens het politieke karakter van het strafbaar feit.

Rechten van de mens en uitlevering

De aanpassing van het Belgische uitleveringsrecht teneinde in bepaalde gevallen de uitzondering wegens politiek misdrijf uit te sluiten, houdt niet in dat afstand wordt gedaan van de regel dat een persoon niet kan worden uitgeleverd indien ernstige risico's bestaan dat hij na zijn uitlevering zal worden onderworpen aan ernstige schendingen van zijn fundamentele rechten.

Deze regel vloeit inzonderheid voort uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Het arrest *Soering* (Europees Hof voor de Rechten van de Mens, zaak *Soering t. Verenigd Koninkrijk*, arrest van 7 juli 1989, Reeks A/161) is een beslissende stap in het kader van het uitleveringsrecht aangezien het onrechtstreeks een Europese openbare orde inzake uitlevering instelt. In deze zaak heeft het Hof immers geoordeeld dat een risico bestaat op mensonterende behandeling bij de uitlevering van een Duitse onderdaan van het Verenigd Koninkrijk aan de Verenigde Staten waar betrokkene, die het risico loopt tot de doodstraf te worden veroordeeld, terecht vreest te zullen lijden aan het «*death row syndrome*».

Het arrest bevat twee belangrijke nieuwigheden. Hoewel het Hof naar aanleiding hiervan duidelijk gesteld heeft dat het verdrag niet voorziet in het recht niet te worden uitgeleverd, onderstreept het evenwel het volgende: «*quand une décision d'extradition porte atteinte par ses conséquences à l'exercice d'un droit garanti par la Convention, elle peut, s'il ne s'agit pas de répercussions trop lointaines, faire jouer les obligations d'un État contractant*». Aan de andere kant innoveert het Hof tevens omdat het zich uitspreekt over een aan-

tradition) et vis-à-vis d'un État tiers à la Convention (les États-Unis) reconnaissant que ces garanties contenues dans la Convention européenne des droits de l'homme sont objectives et qu'elles priment donc sur les obligations des accords internationaux d'extradition.

Outre les clauses classiques de non-discrimination contenues dans les traités internationaux, la question plus générale due au respect des droits de l'homme doit donc être prise également en considération dans l'application des conventions d'extradition.

Si le contexte actuel de la lutte anti-terroriste nécessite une adaptation du droit belge concernant le refus d'extradition pour infraction politique, il ne peut en aucun cas amener à une remise en cause de la protection des droits fondamentaux.

Tel est l'objet du présent projet de loi.

Enfin, par souci de cohérence et pour faciliter la lecture de la loi de 1874 aux autorités chargées de vérifier la conformité des demandes d'extradition avec la législation belge, le présent avant-projet abroge l'alinéa 3 du paragraphe 2 de l'article 1 de la loi du 15 mars 1874 pour le réintroduire dans son texte original à l'alinéa 3 de l'article 2bis de la même loi.

Cette autre cause de refus d'extradition pour violation d'un droit fondamental, soit lorsque l'infraction pour laquelle l'extradition est demandée est punissable dans l'État requérant de la peine de mort sans que des assurances soient données par l'État requérant que la peine de mort ne sera pas exécutée, permettra en effet de rassembler les différentes causes de refus d'extradition pour violation de droits fondamentaux dans un même article.

gelegenheid die niet rechtstreeks onder het verdrag ressorteert (uitlevering), ten aanzien van een derde Staat bij het verdrag (de Verenigde Staten) en erkent dat deze waarborgen vervat in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, objectief zijn en derhalve de overhand hebben op de verplichtingen opgenomen in de internationale overeenkomsten inzake uitlevering.

Boven op de klassieke clausules inzake non-discriminatie die zijn vervat in de internationale verdragen, moet ook de meer algemene aangelegenheid met betrekking tot de inachtneming van de rechten van de mens in overweging worden genomen bij de toepassing van de uitleveringsverdragen.

Hoewel de huidige context van terrorismebestrijding een aanpassing vereist van het Belgisch recht met betrekking tot de weigering uit te leveren wegens een politiek misdrijf, mag zulks in geen geval ertoe leiden dat de bescherming van de fundamentele rechten op de helling wordt geplaatst.

Dat is het doel van dit ontwerp van wet.

Ten slotte, met het oog op de samenhang en om het lezen van de wet van 1874 te vergemakkelijken voor de autoriteiten belast met het controleren van de overeenstemming van de uitleveringsverzoeken met de Belgische wetgeving, wordt het derde lid van § twee van artikel 1 van de wet van 15 maart 1874 krachtens dit voorontwerp opgeheven teneinde in de oorspronkelijke versie ervan opnieuw te worden ingevoegd in het derde lid van artikel 2bis van dezelfde wet.

Deze andere reden uitlevering te weigeren wegens schending van een fundamenteel recht, dus wanneer het strafbaar feit waarvoor de uitlevering gevraagd wordt in de verzoekende Staat strafbaar is met de doodstraf zonder dat de verzoekende Staat waarborgen biedt dat de doodstraf niet ten uitvoer zal worden gelegd, zal inderdaad de mogelijkheid bieden de verschillende weigeringsgronden voor uitlevering wegens schending van de fundamentele rechten bijeen te brengen in hetzelfde artikel.

2. COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

L'article 1er renvoie à la répartition constitutionnelle des compétences.

Art. 2

L'article 2 est consacré à la première modification du régime de l'extradition mentionnée ci-dessus, c'est-à-dire la question de l'infraction politique.

L'article 6 alinéa 1 de la loi du 1er octobre 1833 prévoit comme principe le refus de l'extradition lorsque l'infraction poursuivie a été commise à des fins politiques. Les alinéas 2 et 3 de cet article apportent déjà des dérogations à ce principe. L'article 2 du présent projet de loi ajoute une dérogation de manière à exclure le refus d'extradition pour infraction politique dans les cas de terrorisme et de droit international humanitaire.

Cette dérogation est doublement limitée.

La première limitation concerne le champ d'application matériel. Il s'agit en effet de limiter cette dérogation au secteur particulier de la lutte contre le terrorisme et les crimes les plus graves, soit ceux de droit international humanitaire. L'article 2 du projet de loi opère cette limitation par référence aux infractions telles que définies par les instruments internationaux relatifs au terrorisme qui lient la Belgique ainsi que ceux qui concernent l'extradition pour crime de droit international humanitaire.

La deuxième limitation concerne la base légale applicable au niveau international. L'article 2 prévoit ainsi explicitement que la dérogation au refus d'extradition pour infraction politique ne vaut que si l'extradition est demandée sur la base d'un instrument international qui exige une telle dérogation. C'est le cas des deux conventions de l'ONU mentionnées ci-dessus. Cette limitation de la dérogation permettra ainsi de maintenir le refus d'extradition pour infraction politique dans les cas non couverts par ces conventions, dans les cas où l'État qui demande l'extradition n'a pas ratifié ces conventions ou encore si une réserve a été formulée alors que le Traité le permettait.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Deze bepaling verwijst naar de grondwettelijke bevoegdheidsverdeling

Art. 2

Artikel 2 is gewijd aan de eerste wijziging van het voornoemde uitleveringsstelsel, te weten het probleem van het politiek misdrijf.

Artikel 6, eerste lid, van de wet van 1 oktober 1833 voorziet in beginsel in de weigering uit te leveren indien het vervolgde misdrijf met politieke doeleinden is gepleegd. In het tweede en derde lid van dit artikel zijn reeds afwijkingen bepaald. In artikel 2 van dit ontwerp van wet wordt een afwijking toegevoegd op grond waarvan de weigering tot uitlevering wegens politiek misdrijf in geval van terrorisme en internationaal humanitair recht wordt uitgesloten.

Deze afwijking is dubbel beperkt.

De eerste beperking heeft betrekking op het materieel toepassingsgebied. Deze afwijking moet immers worden beperkt tot de bijzondere sector van de terrorismebestrijding en de zwaarste strafbare feiten, te weten de feiten van internationaal humanitair recht. In artikel 2 van het ontwerp van wet wordt deze beperking doorgevoerd door een verwijzing naar de misdrijven zoals omschreven in de internationale instrumenten inzake terrorisme die België binden, alsmede die welke betrekking hebben op uitlevering wegens strafbare feiten van internationaal humanitair recht.

De tweede beperking heeft betrekking op de wettelijke grondslag die op internationaal vlak van toepassing is. Artikel 2 voorziet aldus uitdrukkelijk erin dat de afwijking van de weigering tot uitlevering wegens politiek misdrijf enkel geldt indien om de uitlevering wordt verzocht op grond van een internationaal instrument dat een dergelijke afwijking vereist. Dit is het geval van de twee voornoemde verdragen van de VN. Deze beperking van de afwijking biedt aldus de mogelijkheid de weigering tot uitlevering wegens politiek misdrijf te handhaven in de gevallen die niet ressorteren onder deze verdragen, in de gevallen waarin de Staat die om de uitlevering verzoekt deze verdragen niet heeft bekrachtigd of nog indien een voorbehoud werd geformuleerd mogelijk gemaakt krachtens dat verdrag.

Art. 3

L'article 3 concerne l'abrogation de l'alinéa 3 du paragraphe 2 de l'article 1 de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions.

Ce texte, qui prévoit que lorsque l'infraction pour laquelle l'extradition est demandée est punissable de la peine de mort dans l'État requérant, le Gouvernement n'accorde l'extradition que si l'État requérant donne des assurances formelles que la peine de mort ne sera pas exécutée, est simplement déplacé et réintroduit dans son intégralité à l'alinéa 3 de l'article 2bis de la même loi.

L'objectif de ce déplacement est d'obtenir une lecture plus cohérente et plus claire de la loi du 15 mars 1874.

Art. 4

L'article 4 est consacré à la protection des droits fondamentaux et complète l'article 2bis de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions.

L'article 2bis de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions, modifié par la loi du 31 juillet 1985, prévoit déjà que l'extradition ne peut être accordée s'il existe des raisons sérieuses de croire que la demande a été présentée aux fins de poursuivre ou de punir une personne pour des considérations de race, de religion, de nationalité ou d'opinions politiques ou que la situation de cette personne risque d'être aggravée pour l'une ou l'autre de ces raisons.

L'article 4 du présent projet de loi complète l'article 2bis par deux alinéas: le premier ajoute une situation dans laquelle l'extradition devra également être refusée et le deuxième réintroduit le texte de l'ancien alinéa 3 du paragraphe 2 de l'article 1 de la même loi.

Le premier alinéa inséré par l'article 4 du projet de loi est fondé sur deux notions: le «*risque sérieux*» et l'atteinte à certains droits fondamentaux.

La notion de «*risque sérieux*» est tirée de la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme. Il faut un certain degré de probabilité que la violation des droits fondamentaux peut avoir lieu.

Le deuxième élément définit les droits fondamentaux pour lesquels le risque de violation entraîne le refus d'extradition.

Art. 3

In artikel 3 wordt het derde lid van § 2 van artikel 1 van de uitleveringswet van 15 maart 1874 opgeheven.

Deze tekst, die bepaalt dat wanneer het strafbaar feit waarvoor de uitlevering gevraagd wordt, in de verzoevende Staat strafbaar is met de doodstraf, de Regering de uitlevering slechts toestaat indien de verzoevende Staat uitdrukkelijke zekerheden geeft dat de doodstraf niet zal uitgevoerd worden, wordt enkel verplaatst en integraal opnieuw ingevoegd in het derde lid van artikel 2bis van dezelfde wet.

Deze verplaatsing beoogt een coherentere en duidelijkere lezing van de wet van 15 maart 1874.

Art. 4

Artikel 4 is gewijd aan de bescherming van de fundamentele rechten en is een aanvulling op artikel 2bis van de uitleveringswet van 15 maart 1874.

Artikel 2bis van de uitleveringswet van 15 maart 1874, gewijzigd bij de wet van 31 juli 1985, voorziet reeds erin dat uitlevering niet kan worden toegestaan wanneer er ernstige redenen bestaan om aan te nemen dat het verzoek gedaan is met de bedoeling een persoon te vervolgen of te straffen op grond van zijn ras, godsdienst, nationaliteit of politieke gezindheid, dan wel dat de positie van de betrokkene om één van deze redenen ongunstig dreigt te worden beïnvloed.

Artikel 4 van dit ontwerp van wet vult artikel 2bis aan met twee leden: het eerste lid voorziet in een geval waarbij de uitlevering eveneens moet worden geweigerd en het tweede lid voegt de tekst van het vroegere derde lid van § 2 van artikel 1 van dezelfde wet opnieuw in.

Het eerste lid dat door artikel 4 van het ontwerp van wet wordt ingevoegd, is gegrond op twee begrippen: het «*ernstig risico*» en de schending van bepaalde fundamentele rechten.

Het begrip «*ernstig risico*» is ontleend aan de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Enige graad van waarschijnlijkheid is vereist opdat de fundamentele rechten kunnen worden geschonken.

In het tweede element worden de fundamentele rechten omschreven waarvan het risico op schending de weigering tot uitlevering veroorzaakt.

Le champ d'application en termes de droits fondamentaux visés est défini par référence à deux catégories générales de violations des droits de l'homme: le déni flagrant de justice d'une part, et la torture et le traitement inhumain ou dégradant d'autre part.

L'interdiction de la torture et des peines ou traitements inhumains et dégradants prévue à l'article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme consacre une des valeurs fondamentales des sociétés démocratiques. La Convention prohibe en termes absolus ces traitements et l'article 3 ne prévoit pas de restrictions. Il contraste en cela avec la majorité des clauses normatives de la Convention et de ses Protocoles. En conséquence, la jurisprudence considère qu'un État partie à la Convention se conduirait de manière incompatible avec celle-ci s'il remettait consciemment une personne à un autre État où il existe des motifs sérieux de penser qu'un danger de torture ou de traitements inhumains et dégradants menace l'intéressé.

La deuxième catégorie de violation de droits de l'homme est celle de «*déni flagrant de justice*». Une limitation en termes de droits fondamentaux couverts est en effet nécessaire sous peine de réduire de manière excessive les possibilités d'extradition mais la limitation aux risques de torture et de traitements inhumains et dégradants paraît trop réduite. Elle empêche de prendre en compte les violations les plus graves directement liées à l'extradition. Afin de viser cet aspect, l'article 4 fait référence à la notion de «*déni flagrant de justice*», développée par la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme, qui met en évidence la nécessité du dépassement d'un seuil de gravité pour que le risque de violation des droits fondamentaux entraîne le refus d'extrader.

Le Conseil d'Etat souhaite une définition de la notion de «*déni flagrant de justice*». Cela ne semble toutefois pas opportun car la notion doit rester évolutive. Les éléments suivants suffisent pour orienter l'interprétation qu'en feront les autorités belges.

Le risque de déni flagrant de justice couvre principalement les violations les plus graves de l'article 6 de la Convention, ainsi que le rappelle la Cour dans l'affaire *Einhorn c. France* (Cour eur. DH, décision du

Het toepassingsgebied met betrekking tot de bedoelde fundamentele rechten is omschreven door een verwijzing naar twee algemene categorieën van schendingen van de rechten van de mens: de flagrante rechtsweigering enerzijds en foltering en onmenselijke of ontorende behandeling anderzijds.

Het verbod op foltering en onmenselijke en ontorende straffen of behandelingen voorzien in artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens bekrachtigt een van de fundamentele waarden van de democratische samenlevingen. Krachtens het verdrag zijn dergelijke behandelingen absoluut verboden en in artikel 3 is niet voorzien in beperkingen. Artikel 3 vormt op dat punt een tegenstelling met de meerderheid van de normatieve bepalingen van het verdrag en van de protocollen. In de rechtspraak is bijgevolg gesteld dat een Staat die partij is bij het verdrag handelt op een wijze die onverenigbaar is met dit verdrag indien die Staat een persoon bewust overdraagt aan een andere Staat waar er ernstige redenen bestaan om aan te nemen dat het gevaar bestaat dat de betrokkene wordt gefolterd of wordt onderworpen aan onmenselijke en ontorende behandelingen.

De tweede categorie van schending van de rechten van de mens bestaat in de «*flagrante rechtsweigering*». Een beperking in termen van gewaarborgde fundamentele rechten is inderdaad noodzakelijk, omdat het gevaar bestaat de uitleveringsmogelijkheden op bovenmatige wijze in te perken, maar de beperking tot het risico op foltering en onmenselijke en ontorende behandeling blijkt te zwak te zijn. Het is niet mogelijk rekening te houden met de meest ernstige schendingen die rechtstreeks verband houden met de uitlevering. Opdat ook dit aspect in aanmerking zou worden genomen, wordt in artikel 4 verwezen naar het begrip «*flagrante rechtsweigering*», ontwikkeld in de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, waarin de nadruk wordt gelegd op de noodzaak een drempel van ernst te overschrijden opdat op grond van het risico op schending van de fundamentele rechten de uitlevering kan worden geweigerd.

De Raad van State wenst een definitie van het begrip «*flagrante rechtsweigering*». Zulks lijkt evenwel niet wenselijk omdat het begrip in ontwikkeling moet blijven. De hiernavolgende elementen volstaan als leidraad voor de interpretatie ervan door de Belgische autoriteiten.

Het risico op flagrante rechtsweigering omvat hoofdzakelijk de meest ernstige schendingen van artikel 6 van het verdrag, zoals het Hof heeft herhaald in de zaak *Einhorn t. Frankrijk* (Europees Hof voor de Rechten van

16 octobre 2001, req. 71555/01): «*il n'est pas exclu qu'une décision d'extradition puisse exceptionnellement soulever un problème sur le terrain de l'article 6 de la Convention au cas où le fugitif aurait subi ou risquerait de subir un déni de justice flagrant dans l'État requérant*», confirmant ainsi sa jurisprudence antérieure: «*La Convention n'obligeant pas les Parties contractantes à imposer ses règles aux États ou territoires tiers, il n'incombait pas à la France de rechercher si la procédure qui déboucha sur cette condamnation remplissait chacune des conditions de l'article 6. Exiger un tel contrôle de la manière dont une juridiction non liée par la Convention applique les principes se dégageant de ce texte contrecarrerait aussi la tendance actuelle au renforcement de l'entraide internationale dans le domaine judiciaire, tendance normalement favorable aux intéressés. Les États contractants doivent toutefois se garder d'apporter leur concours s'il apparaît que la condamnation résulte d'un déni de justice flagrant*» (Cour eur. DH, affaire Drozd et Janousek c. France et Espagne, arrêt du 26 juin 1992, A n°240, § 110).

La notion de déni flagrant de justice, au sens du présent projet de loi, peut également comprendre les violations les plus graves du droit à la liberté et à la sûreté (article 5 de la Convention européenne des droits de l'homme).

Enfin, le second alinéa inséré par l'article 4 de l'avant-projet de loi réintroduit l'ancien texte de l'article 1, § 2, alinéa 3 de la loi du 15 mars 1874, abrogé par l'article 3 du présent avant-projet.

Ainsi qu'il l'a été mentionné plus haut, le déplacement de ce texte a pour objectif de permettre une lecture plus claire de la loi de 1874 et des motifs de refus d'extradition qu'elle contient pour violation des droits fondamentaux.

Telles sont les considérations qui ont conduit au présent projet de loi.

La ministre de la Justice,

Laurette ONKELINX

de Mens, beslissing van 16 oktober 2001, req. 71555/01): «*il n'est pas exclu qu'une décision d'extradition puisse exceptionnellement soulever un problème sur le terrain de l'article 6 de la Convention au cas où le fugitif aurait subi ou risquerait de subir un déni de justice flagrant dans l'État requérant*», waarmee het Hof zijn vroegere rechtspraak bevestigt: «*La Convention n'obligeant pas les Parties contractantes à imposer ses règles aux États ou territoires tiers, il n'incombait pas à la France de rechercher si la procédure qui déboucha sur cette condamnation remplissait chacune des conditions de l'article 6. Exiger un tel contrôle de la manière dont une juridiction non liée par la Convention applique les principes se dégageant de ce texte contrecarrerait aussi la tendance actuelle au renforcement de l'entraide internationale dans le domaine judiciaire, tendance normalement favorable aux intéressés. Les États contractants doivent toutefois se garder d'apporter leur concours s'il apparaît que la condamnation résulte d'un déni de justice flagrant*» (Europees Hof voor de Rechten van de Mens, zaak Drozd en Janousek t. Frankrijk en Spanje, arrest van 26 juni 1992, A nr. 240, § 110).

Het begrip «flagrante rechtsweigering», in de zin van dit ontwerp van wet, kan ook betrekking hebben op de meest ernstige schendingen van het recht op vrijheid en veiligheid (artikel 5 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens).

Ten slotte voegt het tweede lid, ingevoegd door artikel 4 van het voorontwerp van wet, de oude tekst van artikel 1, § 2, derde lid, van de wet van 15 maart 1874, opgeheven door artikel 3 van dit voorontwerp, terug in.

Zoals hiervoor reeds is gesteld, beoogt de verplaatsing van deze tekst een duidelijkere lezing van de wet van 1874 en van de erin opgenomen gronden om uitlevering te weigeren wegens schending van de fundamentele rechten.

Dit zijn de overwegingen tot welke dit ontwerp van wet aanleiding geeft.

De minister van Justitie,

Laurette ONKELINX

AVANT-PROJET DE LOI**soumis à l'avis du Conseil d'État**

Avant-projet de loi modifiant la loi du 1er octobre 1833
sur les extraditions et la loi du 15 mars 1874 sur les
extraditions

CHAPITRE PREMIER**Dispositions préliminaires****Article 1er**

Le présent avant-projet de loi règle une matière visée à
l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE II**Modification de la loi du 1er octobre 1833 sur
les extraditions****Art. 2**

L'article 6, alinéa 2, de la loi du 1er octobre 1833 sur les
extraditions, modifié par la loi du 22 mars 1856 et par la loi du
8 juillet 1946, est complété comme suit:

«Ne sera pas non plus réputé délit politique, ni fait con-
nexé à un semblable délit, le fait constitutif d'une infraction
telle que définie par un instrument international relatif au ter-
rorisme ou visée par un instrument international touchant au
droit international humanitaire, lorsque l'extradition est deman-
dée sur la base de cet instrument et lorsque celui-ci lie la Bel-
gique et l'État requérant et interdit explicitement le refus de
l'extradition pour infraction politique, sans possibilité de ré-
serve au regard du droit des Traités».

CHAPITRE III**Modifications de la loi du 15 mars 1874 sur
les extraditions****Art. 3**

A l'article 1 de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions,
l'alinéa 3 du § 2 est abrogé.

VOORONTWERP VAN WET**onderworpen aan het advies van de Raad van State**

Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van
1 oktober 1833 op de uitleveringen en van de
uitleveringswet van 15 maart 1874

HOOFDSTUK I**Voorafgaande bepalingen****Artikel 1**

Dit voorontwerp van wet regelt een aangelegenheid als
bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II**Wijziging van de wet van 1 oktober 1833 op de
uitleveringen****Art. 2**

Artikel 6, tweede lid, van de wet van 1 oktober 1833 op de
uitleveringen, gewijzigd bij de wetten van 22 maart 1856 en
8 juli 1946, wordt aangevuld als volgt:

«Wordt evenmin als een politiek misdrijf beschouwd, noch
als een feit samenhangend met dusdanig misdrijf, het feit dat
een misdrijf uitmaakt zoals bepaald in een internationaal in-
strument betreffende terrorisme of bedoeld in een internatio-
naal instrument met betrekking tot het internationaal humani-
tair recht, wanneer de uitlevering wordt verzocht op grond van
dit instrument en wanneer dit instrument België en de verzoe-
kende Staat bindt en de weigering tot uitlevering wegens een
politiek misdrijf uitdrukkelijk verbiedt zonder de mogelijkheid
een voorbehoud te maken op grond van het verdragenrecht».

HOOFDSTUK III**Wijzigingen van de uitleveringswet van 15 maart 1874****Art. 3**

In artikel 1 van de uitleveringswet van 15 maart 1874 wordt
het derde lid van § 2 opgeheven.

Art. 4

L'article 2*bis* de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions, modifié par la loi du 31 juillet 1985, est complété par les alinéas suivants:

«L'extradition ne peut davantage être accordée s'il existe des risques sérieux que la personne, si elle était extradée, serait soumise dans l'État requérant à un déni flagrant de justice, à des faits de torture ou des traitements inhumains et dégradants.

Lorsque l'infraction, pour laquelle l'extradition est demandée, est punissable de la peine de mort dans l'État requérant, le Gouvernement n'accorde l'extradition que si l'État requérant donne des assurances formelles que la peine de mort ne sera pas exécutée.».

Art. 4

Artikel 2*bis* van de uitleveringswet van 15 maart 1874, gewijzigd bij de wet van 31 juli 1985, wordt aangevuld met de volgende leden:

«Uitlevering kan evenmin worden toegestaan wanneer er ernstige risico's bestaan dat de persoon, indien hij wordt uitgeleverd, in de verzoekende Staat wordt onderworpen aan een flagrante rechtsweigering of aan foltering of onmenselijke en ontorende behandeling.

Wanneer het strafbaar feit waarvoor de uitlevering gevraagd wordt, in de verzoekende Staat strafbaar is met de doodstraf, staat de Regering de uitlevering slechts toe indien de verzoekende Staat uitdrukkelijke zekerheden geeft dat de doodstraf niet zal uitgevoerd worden.».

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 39.671/2

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre de la Justice, le 27 décembre 2005, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours prorogé de quinze jours ^(*), sur un avant-projet de loi «modifiant la loi du 1er octobre 1833 sur les extraditions et la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions», a donné le 6 février 2006 l'avis suivant:

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations ci-après.

Dispositif

Article 2
(Article 6, en projet)

1. L'avant-projet de loi présentement examiné, en raison de son objet qui est de mieux articuler le droit interne de l'extradition avec des instruments internationaux récents, démontre une fois encore ⁽¹⁾ qu'au cours des cent-vingt-cinq dernières années, la fonction de la législation belge en matière d'extradition s'est progressivement transformée.

En effet, la législation belge sur l'extradition, tant la loi du 1er octobre 1833 sur les extraditions que celle du 15 mars 1874 sur les extraditions, avait pour objectif d'indiquer les conditions dans lesquelles le Gouvernement était autorisé à accorder une extradition, mais son souci essentiel était de définir les limites dans lesquelles le Gouvernement pouvait conclure des traités avec les autres États en matière d'extradition.

Aujourd'hui, le Gouvernement veille systématiquement à procurer aux traités d'extradition l'assentiment des chambres, comme le prescrit le texte actuel de la Constitution.

^(*) Par la lettre de la Vice-Première Ministre du 27 décembre 2005.

⁽¹⁾ Voir, entre autres, l'avis 28.316/2, donné le 7 décembre 1998, sur un projet devenu la loi du 3 juillet 2000 portant assentiment à la Convention établie sur la base de l'article K.3 du Traité sur l'Union européenne, relative à l'extradition entre les États membres de l'Union européenne, et à l'Annexe, faites à Dublin le 27 septembre 1996 (Doc. parl., Sénat, session 1999-2000, n° 2-206/1, pp. 30-36).

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR 39.671/2

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 27 december 2005 door de Vice-Eerste Ministre en Minister van Justitie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen verlengd tot vijftien dagen ^(*), van advies te dienen over een voorontwerp van wet «tot wijziging van de wet van 1 oktober 1833 op de uitleveringen en van de uitleveringswet van 15 maart 1874», heeft op 6 februari 2006 het volgende advies gegeven:

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Dispositief

Artikel 2
(Ontworpen artikel 6)

1. Het thans onderzochte voorontwerp van wet, dat tot doel heeft het interne uitleveringsrecht beter af te stemmen op de recente internationale akten, bewijst eens te meer ⁽¹⁾ dat de rol van de Belgische wetgeving inzake uitlevering in de loop van de laatste honderd vijftientig jaar geleidelijk gewijzigd is.

De Belgische wetgeving inzake uitlevering, zowel de wet van 1 oktober 1833 op de uitleveringen als de uitleveringswet van 15 maart 1874, had immers tot doel te bepalen onder welke voorwaarden de Regering een uitlevering mocht inwilligen, maar het wezenlijke oogmerk ervan was om de grenzen af te bakenen waarbinnen de Regering met andere Staten verdragen betreffende uitlevering mocht sluiten.

Thans draagt de Regering er systematisch zorg voor dat de Kamers hun instemming betuigen met de uitleveringsverdragen, zoals in de huidige tekst van de Grondwet wordt voorgeschreven.

^(*) Bij brief van Vice-Eerste Minister van 27 december 2005.

⁽¹⁾ Zie, onder meer, advies 28.316/2 van 7 december 1998 over een ontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 juli 2000 houdende instemming met de Overeenkomst opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie betreffende uitlevering tussen de Lidstaten van de Europese Unie, en Bijlage, gedaan te Dublin op 27 september 1996 (Gedr. St., Senaat, zitting 1999-2000, nr. 2206/1, blz. 30-36).

Au demeurant, les principes placés au centre des traités récemment négociés par la Belgique ne sont plus nécessairement ceux que l'on trouve à la base de la législation du 19e siècle:

- la loi du 15 mars 1874, précitée, ne permet au Gouvernement que de consentir à l'extradition d'étrangers et non de Belges et pour autant qu'il existe un traité conclu sur la base de la réciprocité entre la Belgique et l'État requérant;

- la même loi, en son article 1er, § 2, limite aussi l'extradition aux cas où les faits reprochés sont punis tant par l'État requérant que par la Belgique;

- quant à la loi du 1er octobre 1833, précitée, son article 6 impose, de façon explicite, qu'il soit «expressément stipulé dans ces traités» qu'aucune extradition n'aura lieu pour un délit politique.

C'est précisément cette dernière limitation, à savoir l'exclusion de l'extradition pour délit politique, qui serait atténuée par l'avant-projet de loi, pour tenir compte de l'évolution du droit international.

Il reste à vérifier si le texte en projet permet d'atteindre l'objectif poursuivi sans nuire à la sécurité juridique ni aux prérogatives des chambres législatives.

2. Dans l'avis 28.316, précité, le Conseil d'État a déjà fait observer qu':

«Il n'est (...) pas de bonne législation de laisser subsister dans le corpus législatif belge des lois qui, déjà démodées quant à la technique des rapports entre le traité, la loi et le Gouvernement, établissent en outre des principes incompatibles avec les règles, elles aussi essentielles, portées par des traités multilatéraux aussi importants (...).

Il serait donc judicieux de revoir la législation pour la faire explicitement passer de la vision qui l'a inspirée, selon laquelle il fallait encadrer par la loi les traités que le Gouvernement avait à conclure, à la vision qui a cours aujourd'hui, où ce sont les traités qui, une fois reçu l'assentiment du parlement, doivent en raison de leur niveau supérieur de force obligatoire, encadrer la loi. La fonction de cette dernière est alors de veiller à permettre aux autorités judiciaires et administratives qui interviennent en matière d'extradition d'exécuter correctement le traité.

(...) une toilette de la loi actuelle serait utile pour clarifier les rapports effectifs qu'elle entretient avec les traités passés ou à venir.»

De hoofdprincipes van de verdragen die België onlangs heeft aangegaan, zijn overigens niet noodzakelijk meer dezelfde als die welke aan de wetgeving van de 19e eeuw ten grondslag liggen:

- krachtens de voormelde wet van 15 maart 1874 kan de Regering alleen uitlevering van vreemdelingen - en niet van Belgen - toestaan voorzover er een verdrag bestaat gesloten op grondslag van wederkerigheid tussen België en de verzoekende Staat;

- in artikel 1, § 2, van dezelfde wet wordt uitlevering eveneens beperkt tot de gevallen waarin de ten laste gelegde feiten zowel door de verzoekende Staat als door België gestraft worden;

- in artikel 6 van de voormelde wet van 1 oktober 1833 wordt uitdrukkelijk bepaald dat «in die verdragen (...) uitdrukkelijk (zal) worden bedongen» dat wegens een politiek delict niet wordt uitgeleverd.

Precies die laatste beperking, namelijk de niet-uitlevering wegens een politiek delict, zou door het voorontwerp van wet worden afgezwakt teneinde rekening te houden met de ontwikkeling van het internationaal recht.

Er moet nog worden nagegaan of de ontworpen tekst de mogelijkheid biedt om het nagestreefde doel te bereiken zonder dat wordt geraakt aan de rechtszekerheid of aan de prerogatieven van de wetgevende kamers.

2. In het voormelde advies 28.316 heeft de Raad van State reeds het volgende opgemerkt:

«Uit wetgevingstechnisch oogpunt is het (...) niet goed onder de Belgische wetten er zodanige te laten bestaan die niet alleen reeds achterhaald zijn wat betreft de techniek van de verhoudingen tussen het verdrag, de wet en de Regering, maar die bovendien beginselen vastleggen welke onverenigbaar zijn met evenzo essentiële voorschriften van multilaterale verdragen die even belangrijk zijn (...).

Het zou dus raadzaam zijn de wetgeving te herzien om haar uitdrukkelijk af te brengen van de opvatting die eraan ten grondslag ligt, namelijk dat voor de door de Regering te sluiten verdragen een wettelijk kader dient te worden geschapen, ten voordele van de thans heersende opvatting, dat het de verdragen zijn die, zodra het Parlement ermee ingestemd heeft, doordat ze een hogere rangorde innemen, een kader dienen te scheppen voor de wet. De wet heeft in dat geval tot doel de gerechtelijke en administratieve overheden die inzake uitlevering optreden, in staat te stellen het verdrag correct toe te passen.

(...) een bewerking van de huidige wet (zou nuttig zijn) om de werkelijke verhoudingen tussen die wet en de bestaande of toekomstige verdragen te vereenvoudigen.»

3. L'avant-projet de loi soumis pour avis, loin de s'inscrire dans la démarche de toilette des textes préconisée par le Conseil d'État, persévère à vouloir modifier tant la loi du 1er octobre 1833, précitée, que celle du 15 mars 1874, également précitée.

Ce faisant, le texte en projet recèle plusieurs difficultés.

3.1. L'empêchement à l'extradition que constitue le délit politique, n'est pas levé par le texte en projet, en présence d'une convention autorisant une réserve dont le Gouvernement n'aurait pas fait usage; comme en convient le fonctionnaire délégué, on se trouve en dehors du champ d'application de l'article 6, alinéa 2, deuxième phrase, en projet, et c'est la primauté du droit international conventionnel qui permet d'écarter l'alinéa 1er du même article. Or c'est précisément l'antinomie qu'il convient d'éviter, lorsque c'est possible, spécialement à l'occasion de l'introduction de nouveaux textes en droit belge.

3.2. Lorsque le Gouvernement se propose d'élever des réserves à l'occasion de la ratification d'un traité, ces réserves sont portées à la connaissance des chambres législatives, au moment où leur assentiment au traité est demandé ⁽²⁾; ces réserves peuvent déterminer l'adoption de la loi d'assentiment.

Dans cette hypothèse, le retrait ultérieur des réserves par le Gouvernement peut susciter des controverses:

- les prérogatives de contrôle des chambres législatives sont atteintes par cette initiative;
- la place que les réserves occupent dans la hiérarchie des sources du droit est particulière puisque les chambres les ont approuvées implicitement lors du vote de la loi d'assentiment ⁽³⁾;
- le retrait des réserves ne se concilierait pas avec le principe de l'article 6, alinéa 1er, de la loi du 1er octobre 1833, précitée.

⁽²⁾ Voir par exemple, les réserves énoncées à l'occasion de la discussion de la loi du 30 mars 2004 portant assentiment à la Convention internationale pour la répression du financement du terrorisme, et à l'Annexe, adoptées à New York le 9 décembre 1999 (Doc. parl., Sénat, session 2003-2004, n° 3-338/1) et à l'occasion de la discussion de la loi du 26 avril 2005 portant assentiment à la Convention internationale pour la répression des attentats terroristes à l'explosif, fait à New York le 15 décembre 1997 (Doc. parl., Sénat, session 2004-2005, n° 3-965/1).

⁽³⁾ Voir, entre autres, J. Masquelin, Le droit des traités dans l'ordre juridique et dans la pratique diplomatique belges, Bruxelles, Bruylant, 1980, pp. 198-203.

3. In het om advies voorgelegde voorontwerp van wet wordt de werkwijze die door de Raad van State wordt aanbevolen, namelijk een bewerking van de teksten, helemaal niet gevolgd, maar wordt vastgehouden aan een wijziging van de voormelde wet van 1 oktober 1833 en van de eveneens voormelde wet van 15 maart 1874.

Daardoor kan de ontworpen tekst tot verscheidene moeilijkheden leiden.

3.1. De grond tot niet-uitlevering die een politiek delict vormt, wordt niet opgeheven door de ontworpen regeling nu er een verdrag bestaat dat de mogelijkheid biedt om een voorbehoud te maken waarvan de Regering geen gebruik zou hebben gemaakt; de gemachtigde ambtenaar is het ermee eens dat men zich buiten de werkingsfeer van het ontworpen artikel 6, tweede lid, tweede zin, bevindt en dat de voorrang van het internationaal verdragsrecht de mogelijkheid biedt voorbij te gaan aan het eerste lid van datzelfde artikel. Tegenspraak is echter precies hetgeen zo mogelijk moet worden voorkomen, in het bijzonder wanneer nieuwe regelingen in het Belgisch recht worden ingevoerd.

3.2. Wanneer de Regering ter gelegenheid van de bekrachtiging van een verdrag van plan is voorbehoud te maken, wordt aan de wetgevende kamers, wanneer die om instemming met het verdrag worden verzocht ⁽²⁾, meegedeeld op welke punten voorbehoud wordt gemaakt; dat voorbehoud kan bepalen of de wet houdende instemming met een verdrag wordt goedgekeurd.

In dat geval kunnen controversen ontstaan wanneer de Regering haar voorbehoud achteraf intrekt:

- de toetsingsprerogatieven van de wetgevende kamers worden door dat initiatief geschonden;
- de plaats die het voorbehoud inneemt in de hiërarchie van de rechtsbronnen is bijzonder, aangezien de kamers het voorbehoud impliciet hebben goedgekeurd bij het aannemen van de wet houdende instemming met een verdrag ⁽³⁾;
- het intrekken van het voorbehoud zou niet verenigbaar zijn met het beginsel van artikel 6, eerste lid, van de voormelde wet van 1 oktober 1833.

⁽²⁾ Zie bijvoorbeeld het voorbehoud dat op verschillende punten is gemaakt bij de bespreking van de wet van 30 maart 2004 houdende instemming met het Internationaal Verdrag ter bestrijding van de financiering van terrorisme, en met de Bijlage, aangenomen te New York op 9 december 1999 (Gedr. St., Senaat, zitting 2003-2004, nr. 3-338/1) en bij de bespreking van de wet van 26 april 2005 houdende instemming met het Internationaal Verdrag inzake de bestrijding van terroristische bomaanslagen, gedaan te New York op 15 december 1997 (Gedr. St., Senaat, zitting 2004-2005, nr. 3-965/1).

⁽³⁾ Zie, onder meer, J. Masquelin, Le droit des traités dans l'ordre juridique et dans la pratique diplomatique belges, Brussel, Bruylant, 1980, blz. 198-203.

Dans un tel contexte, l'invocation de la primauté du droit international, quant à ses effets dans l'ordre interne, serait sujette à discussion.

4. C'est pourquoi, il paraît préférable de ne pas compléter l'article 6, alinéa 2, de la loi du 1er octobre 1833, précitée, par une seconde phrase, comme le fait l'avant-projet de loi, qui crée une fiction non dénuée d'ambiguïté, mais de prévoir dans une disposition autonome que sont levées les réserves formulées, par le passé, concernant les conventions précisément énumérées emportant actuellement dérogation à l'alinéa 1er, de l'article 6, précité. Ainsi, le sort de ces réserves est clairement déterminé.

Par la suite, le législateur procédera, au cas par cas, une loi postérieure pouvant déroger à une loi antérieure.

La méthode ainsi préconisée garantit mieux la clarté du droit interne qui présuppose l'absence de contrariété entre le droit interne et le droit conventionnel, chaque fois que c'est possible, ainsi que la sauvegarde des prérogatives des chambres.

Article 4

Il conviendrait de mieux circonscrire, dans l'exposé des motifs, la notion de «dénî flagrant de justice», utilisée à l'alinéa 2.

La chambre était composée de

Messieurs	
Y. KREINS,	président de chambre,
J. JAUMOTTE,	conseillers d'État,
Madame	
M. BAGUET,	
Monsieur	
H. BOSLY,	assesseur de la section
	de législation,
Madame	
A.-C. VAN GEERSDAELE,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS

Daarbij zal de aanvoering van de voorrang van het internationaal recht, wat de uitwerking ervan in de interne rechtsorde betreft, vatbaar zijn voor discussie.

4. Daarom lijkt het verkieslijk artikel 6, tweede lid, van de voormelde wet van 1 oktober 1833 niet aan te vullen met een tweede zin, zoals in het voorontwerp van wet, omdat daarvoor een enigszins dubbelzinnige fictie ontstaat, maar lijkt het beter om in een autonome bepaling te stellen dat het vroeger gemaakte voorbehoud bij de nauwkeurig opgesomde verdragen, dat nu leidt tot een afwijking van het voormelde artikel 6, eerste lid, wordt opgeheven. Aldus wordt duidelijk bepaald wat er met dat voorbehoud geschiedt.

Achteraf dient de wetgever elk geval afzonderlijk te behandelen, aangezien bij een latere wet kan worden afgeweken van een vroegere wet.

De aldus aanbevolen werkwijze garandeert meer duidelijkheid in het interne recht waarin, telkens wanneer het mogelijk is, ervan uitgegaan wordt dat er geen tegenspraak bestaat tussen het interne recht en het verdragsrecht, en garandeert een betere bescherming van de prerogatieven van de kamers.

Artikel 4

Het begrip «flagrante rechtsweigerings», dat wordt gebruikt in het tweede lid, zou beter moeten worden omschreven in de memorie van toelichting.

De kamer was samengesteld uit

De Heren	
Y. KREINS,	kamervoorzitter,
J. JAUMOTTE,	staatsraden,
Mevrouw	
M. BAGUET,	
de Heer	
H. BOSLY,	assessor van de afdeling
	wetgeving,
Mevrouw	
A.-C. VAN GEERSDAELE,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIÉNARDY, staatsraad.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS

PROJET DE LOI

ALBERT II, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS:

Notre ministre de la Justice est chargé de présenter en Notre Nom aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

CHAPITRE I**Dispositions préliminaires****Article 1er**

Le présent avant-projet de loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE II**Modification de la loi du 1er octobre 1833
sur les extraditions****Art. 2**

L'article 6, alinéa 2, de la loi du 1er octobre 1833 sur les extraditions, modifié par la loi du 22 mars 1856 et par la loi du 8 juillet 1946, est complété comme suit:

«Ne sera pas non plus réputé délit politique, ni fait connexe à un semblable délit, le fait constitutif d'une infraction telle que définie par un instrument international relatif au terrorisme ou visée par un instrument international touchant au droit international humanitaire, lorsque l'extradition est demandée sur la base de cet instrument et lorsque celui-ci lie la Belgique et l'État requérant et interdit explicitement le refus de l'extradition pour infraction politique, sans possibilité de réserve au regard du droit des Traités».

WETSONTWERP

ALBERT II, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze minister van Justitie is ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze Naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

HOOFDSTUK I**Voorafgaande bepalingen****Artikel 1**

Dit voorontwerp van wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II**Wijziging van de wet van 1 oktober 1833
op de uitleveringen****Art. 2**

Artikel 6, tweede lid, van de wet van 1 oktober 1833 op de uitleveringen, gewijzigd bij de wetten van 22 maart 1856 en 8 juli 1946, wordt aangevuld als volgt:

«Wordt evenmin als een politiek misdrijf beschouwd, noch als een feit samenhangend met dusdanig misdrijf, het feit dat een misdrijf uitmaakt zoals bepaald in een internationaal instrument betreffende terrorisme of bedoeld in een internationaal instrument met betrekking tot het internationaal humanitair recht, wanneer de uitlevering wordt verzocht op grond van dit instrument en wanneer dit instrument België en de verzoekende Staat bindt en de weigering tot uitlevering wegens een politiek misdrijf uitdrukkelijk verbiedt zonder de mogelijkheid een voorbehoud te maken op grond van het verdragenrecht».

CHAPITRE III

**Modifications de la loi du 15 mars 1874
sur les extraditions**

Art. 3

A l'article 1 de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions, l'alinéa 3 du § 2 est abrogé.

Art. 4

L'article 2*bis* de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions, modifié par la loi du 31 juillet 1985, est complété par les alinéas suivants:

«L'extradition ne peut davantage être accordée s'il existe des risques sérieux que la personne, si elle était extradée, serait soumise dans l'État requérant à un déni flagrant de justice, à des faits de torture ou des traitements inhumains et dégradants.

Lorsque l'infraction, pour laquelle l'extradition est demandée, est punissable de la peine de mort dans l'État requérant, le gouvernement n'accorde l'extradition que si l'État requérant donne des assurances formelles que la peine de mort ne sera pas exécutée.»

Donné à Bruxelles, le 17 mai 2006

ALBERT

PAR LE ROI :

LA ministre de la Justice,

Laurette ONKELINX

HOOFDSTUK III

**Wijzigingen van de uitleveringswet van
15 maart 1874**

Art. 3

In artikel 1 van de uitleveringswet van 15 maart 1874 wordt het derde lid van § 2 opgeheven.

Art. 4

Artikel 2*bis* van de uitleveringswet van 15 maart 1874, gewijzigd bij de wet van 31 juli 1985, wordt aangevuld met de volgende leden:

«Uitlevering kan evenmin worden toegestaan wanneer er ernstige risico's bestaan dat de persoon, indien hij wordt uitgeleverd, in de verzoekende Staat wordt onderworpen aan een flagrante rechtsweigering of aan foltering of onmenselijke en ontorende behandeling.

Wanneer het strafbaar feit waarvoor de uitlevering gevraagd wordt, in de verzoekende Staat strafbaar is met de doodstraf, staat de regering de uitlevering slechts toe indien de verzoekende Staat uitdrukkelijke zekerheden geeft dat de doodstraf niet zal uitgevoerd worden.»

Gegeven te Brussel, 17 mei 2006

ALBERT

VAN KONINGSWEGE :

De minister van Justitie,

Laurette ONKELINX

ANNEXE

BIJLAGE

TEXTE DE BASE

LOI DU 1er OCTOBRE 1833 SUR LES
EXTRADITIONS

Article 6

Il sera expressément stipulé dans ces traités que l'étranger ne pourra être poursuivi ou puni pour aucun délit politique antérieur à l'extradition, ni pour aucun fait connexe à un semblable délit, ni pour aucun des crimes ou délits non prévus par la présente loi; sinon toute extradition, toute arrestation provisoire sont interdites.

Ne sera pas réputé délit politique, ni fait connexe à un semblable délit, l'attentat contre la personne du chef d'un gouvernement étranger ou contre celles des membres de sa famille, lorsque cet attentat constitue le fait soit de meurtre, soit d'assassinat, soit d'empoisonnement.

Par dérogation à l'alinéa 1er du présent article, le gouvernement pourra, à charge de réciprocité, livrer aux gouvernements des pays associés à la Belgique dans une guerre contre un ennemi commun, tout étranger qui est, dans lesdits pays, poursuivi ou condamné pour crime ou délit contre la sûreté extérieure de l'État, commis à l'occasion de cette guerre.

Néanmoins, il sera stipulé dans les traités d'extradition conclus en vertu de l'alinéa précédent, que l'extradé ne pourra être poursuivi dans l'État requérant à raison d'une action politique entreprise au bénéfice de l'État requis.

TEXTE DE BASE ADAPTE A LA PROPOSITION

LOI DU 1er OCTOBRE 1833 SUR LES
EXTRADITIONS

Article 6

Il sera expressément stipulé dans ces traités que l'étranger ne pourra être poursuivi ou puni pour aucun délit politique antérieur à l'extradition, ni pour aucun fait connexe à un semblable délit, ni pour aucun des crimes ou délits non prévus par la présente loi; sinon toute extradition, toute arrestation provisoire sont interdites.

Ne sera pas réputé délit politique, ni fait connexe à un semblable délit, l'attentat contre la personne du chef d'un gouvernement étranger ou contre celles des membres de sa famille, lorsque cet attentat constitue le fait soit de meurtre, soit d'assassinat, soit d'empoisonnement. **Ne sera pas non plus réputé délit politique, ni fait connexe à un semblable délit, le fait constitutif d'une infraction telle que définie par un instrument international relatif au terrorisme ou visée par un instrument international touchant au droit international humanitaire, lorsque l'extradition est demandée sur la base de cet instrument et lorsque celui-ci lie la Belgique et l'État requérant et interdit explicitement le refus de l'extradition pour infraction politique, sans possibilité de réserve au regard du droit des Traités**

Par dérogation à l'alinéa 1er du présent article, le gouvernement pourra, à charge de réciprocité, livrer aux gouvernements des pays associés à la Belgique dans une guerre contre un ennemi commun, tout étranger qui est, dans lesdits pays, poursuivi ou condamné pour crime ou délit contre la sûreté extérieure de l'État, commis à l'occasion de cette guerre.

Néanmoins, il sera stipulé dans les traités d'extradition conclus en vertu de l'alinéa précédent, que l'extradé ne pourra être poursuivi dans l'État requérant à raison d'une action politique entreprise au bénéfice de l'État requis.

BASISTEKST

WET VAN 1 OKTOBER 1833 OP DE
UITLEVERINGEN

Artikel 6

In die verdragen zal uitdrukkelijk worden bedongen dat de vreemdeling niet zal mogen worden vervolgd of gestraft wegens een vóór de uitlevering gepleegd politiek misdrijf, noch wegens een met een dergelijk misdrijf samenhangend feit, noch wegens enige door onderhavige wet niet bepaalde misdaad of wanbedrijf; zo niet is iedere uitlevering of iedere voorlopige aanhouding verboden.

Wordt niet als een politiek misdrijf beschouwd, noch als een feit samenhangend met dusdanig misdrijf, de aanslag tegen de persoon van een vreemd regeringshoofd, of tegen de persoon van een lid van zijn familie, wanneer deze aanslag hetzij een doodslag, hetzij een moord, hetzij een misdadige vergiftiging uitmaakt.

In afwijking van alinea 1 van dit artikel, zal de regeering, onder verplichting van wederkeerigheid, aan de regeeringen van de met België in een oorlog tegen een gemeenschappelijken vijand verbonden landen, ieder vreemdeling kunnen uitleveren die, in de bedoelde landen, vervolgd is of veroordeeld werd wegens een misdaad of een wanbedrijf tegen de uitwendige veiligheid van den Staat, gepleegd naar aanleiding van dien oorlog.

In de uitleveringsverdragen, gesloten krachtens voorgaande alinea, zal niettemin worden bepaald dat de uitgeleverde in den verzoekenden Staat niet zal kunnen vervolgd worden op grond van een ten voordeele van den aangezochten Staat ondernomen politieke actie.

AAN HET ONTWERP AANGEPASTE BASISTEKST

WET VAN 1 OKTOBER 1833 OP DE
UITLEVERINGEN

Artikel 6

In die verdragen zal uitdrukkelijk worden bedongen dat de vreemdeling niet zal mogen worden vervolgd of gestraft wegens een vóór de uitlevering gepleegd politiek misdrijf, noch wegens een met een dergelijk misdrijf samenhangend feit, noch wegens enige door onderhavige wet niet bepaalde misdaad of wanbedrijf; zo niet is iedere uitlevering of iedere voorlopige aanhouding verboden.

Wordt niet als een politiek misdrijf beschouwd, noch als een feit samenhangend met dusdanig misdrijf, de aanslag tegen de persoon van een vreemd regeringshoofd, of tegen de persoon van een lid van zijn familie, wanneer deze aanslag hetzij een doodslag, hetzij een moord, hetzij een misdadige vergiftiging uitmaakt. **Wordt evenmin als een politiek misdrijf beschouwd, noch als een feit samenhangend met dusdanig misdrijf, het feit dat een misdrijf uitmaakt zoals bepaald in een internationaal instrument betreffende terrorisme of bedoeld in een internationaal instrument met betrekking tot het internationaal humanitair recht, wanneer de uitlevering wordt verzocht op grond van dit instrument en wanneer dit instrument België en de verzoekende Staat bindt en de weigering tot uitlevering wegens een politiek misdrijf uitdrukkelijk verbiedt zonder de mogelijkheid een voorbehoud te maken op grond van het verdragenrecht.**

In afwijking van alinea 1 van dit artikel, zal de regeering, onder verplichting van wederkeerigheid, aan de regeeringen van de met België in een oorlog tegen een gemeenschappelijken vijand verbonden landen, ieder vreemdeling kunnen uitleveren die, in de bedoelde landen, vervolgd is of veroordeeld werd wegens een misdaad of een wanbedrijf tegen de uitwendige veiligheid van den Staat, gepleegd naar aanleiding van dien oorlog.

In de uitleveringsverdragen, gesloten krachtens voorgaande alinea, zal niettemin worden bepaald dat de uitgeleverde in den verzoekenden Staat niet zal kunnen vervolgd worden op grond van een ten voordeele van den aangezochten Staat ondernomen politieke actie.

Le gouvernement pourra également livrer aux gouvernements des pays visés à l'alinéa 3 du présent article, aux fins d'être jugé ou de subir sa peine, tout étranger poursuivi ou condamné pour crime de guerre par les autorités desdits pays.

Le gouvernement règle les formes et conditions des extraditions accordées en vertu des alinéas 3 à 5.

Les commissions rogatoires émanées de l'autorité compétente des pays visés à l'alinéa 3 et concernant les infractions y indiquées peuvent être exécutées en Belgique. Lorsqu'elles tendent à faire opérer soit une visite domiciliaire, soit la saisie du corps du délit ou de pièces à conviction, la chambre du conseil du tribunal de première instance du lieu des perquisitions et des saisies décidera s'il y a lieu ou non de transmettre, en tout ou en partie, les papiers et autres objets saisis au gouvernement requérant. L'alinéa final de l'article 11 de la loi du 15 mars 1874 est, dans ce cas, applicable.

LOI DU 15 MARS 1874 SUR LES EXTRADITIONS

Article 1er

§ 1. Le Gouvernement peut, pour l'exécution des traités conclus avec les États étrangers sur la base de la réciprocité, accorder l'extradition de tout étranger qui, comme auteur, coauteur ou complice, est poursuivi pour une infraction aux lois pénales ou est recherché aux fins d'exécution d'une peine ou d'une mesure de sûreté par les autorités judiciaires de l'État étranger.

Par mesure de sûreté, au sens de la présente loi, on entend toutes mesures privatives de liberté qui ont été ordonnées en complément ou en substitution d'une peine, par sentence d'une juridiction pénale.

§ 2. Seuls peuvent donner lieu à extradition, les faits punissables, aux termes de la loi belge et de la loi étrangère, d'une peine privative de liberté dont la durée maximum dépasse un an.

Lorsque l'extradition est demandée pour l'exécution d'une peine prononcée, celle-ci doit atteindre une durée d'au moins un an d'emprisonnement. Lorsqu'il s'agit de l'exécution d'une mesure de sûreté, la privation de

Le gouvernement pourra également livrer aux gouvernements des pays visés à l'alinéa 3 du présent article, aux fins d'être jugé ou de subir sa peine, tout étranger poursuivi ou condamné pour crime de guerre par les autorités desdits pays.

Le gouvernement règle les formes et conditions des extraditions accordées en vertu des alinéas 3 à 5.

Les commissions rogatoires émanées de l'autorité compétente des pays visés à l'alinéa 3 et concernant les infractions y indiquées peuvent être exécutées en Belgique. Lorsqu'elles tendent à faire opérer soit une visite domiciliaire, soit la saisie du corps du délit ou de pièces à conviction, la chambre du conseil du tribunal de première instance du lieu des perquisitions et des saisies décidera s'il y a lieu ou non de transmettre, en tout ou en partie, les papiers et autres objets saisis au gouvernement requérant. L'alinéa final de l'article 11 de la loi du 15 mars 1874 est, dans ce cas, applicable.

LOI DU 15 MARS 1874 SUR LES EXTRADITIONS

Article 1er

§ 1. Le Gouvernement peut, pour l'exécution des traités conclus avec les États étrangers sur la base de la réciprocité, accorder l'extradition de tout étranger qui, comme auteur, coauteur ou complice, est poursuivi pour une infraction aux lois pénales ou est recherché aux fins d'exécution d'une peine ou d'une mesure de sûreté par les autorités judiciaires de l'État étranger.

Par mesure de sûreté, au sens de la présente loi, on entend toutes mesures privatives de liberté qui ont été ordonnées en complément ou en substitution d'une peine, par sentence d'une juridiction pénale.

§ 2. Seuls peuvent donner lieu à extradition, les faits punissables, aux termes de la loi belge et de la loi étrangère, d'une peine privative de liberté dont la durée maximum dépasse un an.

Lorsque l'extradition est demandée pour l'exécution d'une peine prononcée, celle-ci doit atteindre une durée d'au moins un an d'emprisonnement. Lorsqu'il s'agit de l'exécution d'une mesure de sûreté, la privation de

De regeering zal eveneens aan de regeeringen van de bij alinea 3 van dit artikel bedoelde landen, ieder vreemdeling die door de overheden van genoemde landen wegens een oorlogsmisdaad vervolgd is of veroordeeld, kunnen uitleveren ten einde er te worden berecht of er zijn straf uit te doen.

De regeering regelt de vormen en de voorwaarden van de krachtens de alinea's 3 tot 5 toegestane uitleveringen.

De rogatoire commissies die uitgegaan zijn van de bevoegde overheid van de in alinea 3 bedoelde landen en betrekking hebben op de daarin aangeduide misdrijven, kunnen in België worden uitgevoerd. Wanneer zij er toe strekken, hetzij tot een huiszoeking hetzij tot de inbeslagneming van het voorwerp van het misdrijf of van de stukken van overtuiging te doen overgaan, beslist de raadkamer der rechtbank van eersten aanleg van de plaats der huiszoekingen en inbeslagnemingen of de inbeslaggenomen papieren en andere voorwerpen al dan niet, geheel of gedeeltelijk, aan de verzoekende regeering dienen te worden overgemaakt. De slotalinea van artikel 11 der wet van 15 Maart 1874, is, in dat geval, van toepassing.

UITLEVERINGSWET VAN 15 MAART 1874

Artikel 1

§ 1. De Regering kan ter uitvoering van verdragen die met vreemde Staten op grondslag van wederkerigheid zijn gesloten, de uitlevering toestaan van vreemdelingen die door buitenlandse rechterlijke autoriteiten worden vervolgd als dader, mededader of medeplichtige wegens overtreding van de strafwet, dan wel gezocht worden voor de tenuitvoerlegging van een straf of maatregel.

Onder maatregel in de zin van deze wet wordt verstaan iedere maatregel die vrijheidsbeneming meebrengt en die bij vonnis van de strafrechter wordt opgelegd naast of in de plaats van een straf.

§ 2. Grond voor uitlevering kunnen alleen die feiten opleveren welke luidens de Belgische en de buitenlandse wet strafbaar zijn met een vrijheidsstraf waarvan de maximumduur groter is dan één jaar.

Wanneer de uitlevering wordt verzocht voor de tenuitvoerlegging van een reeds uitgesproken straf, moet een gevangenisstraf van ten minste één jaar zijn opgelegd. Wanneer zij wordt verzocht voor de tenuitvoerleg-

De regeering zal eveneens aan de regeeringen van de bij alinea 3 van dit artikel bedoelde landen, ieder vreemdeling die door de overheden van genoemde landen wegens een oorlogsmisdaad vervolgd is of veroordeeld, kunnen uitleveren ten einde er te worden berecht of er zijn straf uit te doen.

De regeering regelt de vormen en de voorwaarden van de krachtens de alinea's 3 tot 5 toegestane uitleveringen.

De rogatoire commissies die uitgegaan zijn van de bevoegde overheid van de in alinea 3 bedoelde landen en betrekking hebben op de daarin aangeduide misdrijven, kunnen in België worden uitgevoerd. Wanneer zij er toe strekken, hetzij tot een huiszoeking hetzij tot de inbeslagneming van het voorwerp van het misdrijf of van de stukken van overtuiging te doen overgaan, beslist de raadkamer der rechtbank van eersten aanleg van de plaats der huiszoekingen en inbeslagnemingen of de inbeslaggenomen papieren en andere voorwerpen al dan niet, geheel of gedeeltelijk, aan de verzoekende regeering dienen te worden overgemaakt. De slotalinea van artikel 11 der wet van 15 Maart 1874, is, in dat geval, van toepassing.

UITLEVERINGSWET VAN 15 MAART 1874

Artikel 1

§ 1. De Regering kan ter uitvoering van verdragen die met vreemde Staten op grondslag van wederkerigheid zijn gesloten, de uitlevering toestaan van vreemdelingen die door buitenlandse rechterlijke autoriteiten worden vervolgd als dader, mededader of medeplichtige wegens overtreding van de strafwet, dan wel gezocht worden voor de tenuitvoerlegging van een straf of maatregel.

Onder maatregel in de zin van deze wet wordt verstaan iedere maatregel die vrijheidsbeneming meebrengt en die bij vonnis van de strafrechter wordt opgelegd naast of in de plaats van een straf.

§ 2. Grond voor uitlevering kunnen alleen die feiten opleveren welke luidens de Belgische en de buitenlandse wet strafbaar zijn met een vrijheidsstraf waarvan de maximumduur groter is dan één jaar.

Wanneer de uitlevering wordt verzocht voor de tenuitvoerlegging van een reeds uitgesproken straf, moet een gevangenisstraf van ten minste één jaar zijn opgelegd. Wanneer zij wordt verzocht voor de tenuitvoerleg-

liberté ordonnée doit être d'une durée indéterminée ou atteindre au moins quatre mois.

Lorsque l'infraction, pour laquelle l'extradition est demandée, est punissable de la peine de mort dans l'État requérant, le Gouvernement n'accorde l'extradition que si l'État requérant donne des assurances formelles que la peine de mort ne sera pas exécutée.

§ 3. Si la demande d'extradition vise plusieurs faits distincts punissables chacun, aux termes de la loi belge et de la loi étrangère, d'une peine privative de liberté mais dont certains ne remplissent pas la condition relative aux taux de la peine, l'extradition peut aussi être accordée pour ces faits même si ceux-ci ont uniquement été sanctionnés par des amendes.

Article 2bis

L'extradition ne peut être accordée s'il existe des raisons sérieuses de croire que la demande a été présentée aux fins de poursuivre ou de punir une personne pour des considérations de race, de religion, de nationalité ou d'opinions politiques, ou que la situation de cette personne risque d'être aggravée pour l'une ou l'autre de ces raisons.

liberté ordonnée doit être d'une durée indéterminée ou atteindre au moins quatre mois.

§ 3. Si la demande d'extradition vise plusieurs faits distincts punissables chacun, aux termes de la loi belge et de la loi étrangère, d'une peine privative de liberté mais dont certains ne remplissent pas la condition relative aux taux de la peine, l'extradition peut aussi être accordée pour ces faits même si ceux-ci ont uniquement été sanctionnés par des amendes.

Article 2bis

L'extradition ne peut être accordée s'il existe des raisons sérieuses de croire que la demande a été présentée aux fins de poursuivre ou de punir une personne pour des considérations de race, de religion, de nationalité ou d'opinions politiques, ou que la situation de cette personne risque d'être aggravée pour l'une ou l'autre de ces raisons.

L'extradition ne peut davantage être accordée s'il existe des risques sérieux que la personne, si elle était extradée, serait soumise dans l'état requérant à un déni flagrant de justice, à des faits de torture ou des traitements inhumains et dégradants.

Lorsque l'infraction, pour laquelle l'extradition est demandée, est punissable de la peine de mort dans l'État requérant, le gouvernement n'accorde l'extradition que si l'État requérant donne des assurances formelles que la peine de mort ne sera pas exécutée.

ging van een veiligheidsmaatregel, moet de vrijheidsbeneming voor onbepaalde tijd of voor ten minste vier maanden zijn opgelegd.

Wanneer het strafbaar feit waarvoor de uitlevering gevraagd wordt, in de verzoekende Staat strafbaar is met de doodstraf, staat de Regering de uitlevering slechts toe indien de verzoekende Staat uitdrukkelijke zekerheden geeft dat de doodstraf niet zal uitgevoerd worden.

§ 3. Indien het verzoek om uitlevering betrekking heeft op verscheidene afzonderlijke feiten die elk luidens de Belgische en de buitenlandse wet strafbaar zijn met een vrijheidsstraf, maar waarvan sommige niet voldoen aan het vereiste inzake strafmaat, kan de uitlevering ook voor die feiten worden toegestaan, zelfs indien alleen geldboete is opgelegd.

Artikel 2bis

Uitlevering kan niet worden toegestaan wanneer er ernstige redenen bestaan om aan te nemen dat het verzoek gedaan is met de bedoeling een persoon te vervolgen of te straffen op grond van zijn ras, godsdienst, nationaliteit of politieke gezindheid, dan wel dat de positie van de betrokkene om één van deze redenen ongunstig dreigt te worden beïnvloed.

ging van een veiligheidsmaatregel, moet de vrijheidsbeneming voor onbepaalde tijd of voor ten minste vier maanden zijn opgelegd.

§ 3. Indien het verzoek om uitlevering betrekking heeft op verscheidene afzonderlijke feiten die elk luidens de Belgische en de buitenlandse wet strafbaar zijn met een vrijheidsstraf, maar waarvan sommige niet voldoen aan het vereiste inzake strafmaat, kan de uitlevering ook voor die feiten worden toegestaan, zelfs indien alleen geldboete is opgelegd.

Artikel 2bis

Uitlevering kan niet worden toegestaan wanneer er ernstige redenen bestaan om aan te nemen dat het verzoek gedaan is met de bedoeling een persoon te vervolgen of te straffen op grond van zijn ras, godsdienst, nationaliteit of politieke gezindheid, dan wel dat de positie van de betrokkene om één van deze redenen ongunstig dreigt te worden beïnvloed.

Uitlevering kan evenmin worden toegestaan wanneer er ernstige risico's bestaan dat de persoon, indien hij wordt uitgeleverd, in de verzoekende Staat wordt onderworpen aan een flagrante rechtsweigering of aan foltering of onmenselijke en ontorende behandeling.

Wanneer het strafbaar feit waarvoor de uitlevering gevraagd wordt, in de verzoekende Staat strafbaar is met de doodstraf, staat de regering de uitlevering slechts toe indien de verzoekende Staat uitdrukkelijke zekerheden geeft dat de doodstraf niet zal uitgevoerd worden.